

ARCHÍV MINISTERSTVA VNÚTRA SSR

Inv. jedn.: 127

B 8

FOND: Správa ZNB hl.mesta Bratislavy a Zs kraja

Správa tB BRATISLAVA
s

Sign.: HNILICA Pavol, čs.emigrant, biskup vo Vatikáne

- poznatky

1967

Počet listov: _____

Nevyberajte spisy z obalu!

Neporušujte poradie spisov!

Nepíšte na spisy!

KS SNB - Správa Štb. Bratislava

Analytická skupina

Dňa 22. mája 1967

V Y H O D N O T E N I E

prípadu "METÓD" - pozorovací zväzok číslo 8864, zavedený 1.2. 1964 na 7.oddelení 2.odboru Správy Štb. Bratislava kpt. Škopcom na :

HNILICU Pavla, nar. [REDAKOVANÉ], emigrant, jezuita, ktorý v roku 1952 emigroval a t.č. pôsobí ako biskup na Štátnom sekretariáte vo Vatikáne.

HNILICA na uvedenom sekretariáte údajne má na starosti východoeurópske štáty a Medzinárodnú charitu, z ktorého titulu disponuje s väčším množstvom finančných prostriedkov, z ktorých podporuje jednotlivých emigrantov, biskupov a kňazov, ktorí od nás cestujú do zahraničia. U pápeža Pavla VI. spomedzi rím.kat. emigrácie požíva najväčšiu dôveru a medzi emigrantami kolujú rôzne verzie o jeho poslaní na Štátnom sekretariáte.

V priebehu I. a II. koncilového zasadania pri rozhovoroch, s našou delegáciou sa snažil zaujímať voči pomerom v ČSSR objektívnejšie stanovisko, ako emigranti grupujúci sa okolo dr. Štefana NAHÁLKU, riaditeľa Ústavu Cyrila a Metoda. HNILICA, pokiaľ sa týka geografického usporiadania našej republiky, presadzoval jednotnú československú koncepciu na kresťansko-demokratických zásadách. Naproti tomu NAHÁLKA a spol. zotrvávajú na ľudáckej koncepcii a sú za samostatný slovenský štát. Medzi HNILICOM a NAHÁLKOM existujú určité rozpory. NAHÁLKA podceňuje jeho schopnosti a tvrdí, že jeho terajšie postavenie vo Vatikáne dosiahol len preto, že na Slovensku bol tajne vysvätený za biskupa, ináč by svojimi schopnosťami nebol dosiahol také postavenie, aké v súčasnej dobe má.

HNILICA vyvíjal veľké úsilie, aby sa medzi ČSSR a Vatikánom uzavrela dohoda. Naproti tomu emigranti okolo NAHÁLKU o takúto dohodu záujem nemali z obavy, že tým by stratili svoje pos-

tavenie vo Vatikáne. Svoje stanovisko voči ČSSR HNILICA zmenil v priebehu posledného koncilového zasadania v roku 1965. Na tomto zasadaní, keď sa jednalo o dialógu s ateizmom v referáte vystúpil, aby sa otvorene hovorilo o komunizme ako potlačuje cirkvi v ČSSR, lebo neskôršie sa koncilu môže vytýkať, že prejavoval zbabelosť hovoriť proti ateizmu. Tvrdil, že v komunistických koncentračných táboroch v ČSSR je 700 kňazov a rehoľníkov. Keď sa HNILICA dozvedel, že jeho prejav na koncile vyvolal vlnu rozhorčenia v ČSSR, navštívil našich biskupov s tým, že ho to veľmi mrzí, že bol špatne pochopený zo strany našej vlády. Viackrát pred našou delegáciou formálne oľutoval svoj čin. O tomto jeho prejave na koncilovom zasadaní medzi čs. delegáciou bola rozšírená mienka, že HNILICA svoj prejav neurobil z vlastného popudu, ale bol k tomu donútený niektorými emigrantmi.

Ďalší takýto referát zameraný proti ČSSR HNILICA mal na IV. Medzinárodnom kongrese východoeurópskych krajín vo Wisbade - NSR v roku 1966. Tu predniesol zprávu, v ktorej hovoril o krutom potlačovaní cirkvi a náboženskej slobody veriacich v ČSSR. Jeho zpráva bola napísaná v nemčine a rozmnožená medzi ostatných delegátov.

Západoslovenský novinár KARGER, akreditovaný vo Vatikáne, previedol s HNILICOM interview, ktorý potom 13.3.1967 uverejnil v časopise QUICK. Toto interview bolo zamerané na osočovanie ČSSR, za akých kritických podmienok bol HNILICA tajne vysvätený za biskupa, za akých okolností bol vzatý do sústreďovacieho tábora, kde boli neznesiteľné podmienky, ako bol prenasledovaný bezpečnostnými orgánmi po prepustení z tábora a jeho útek do zahraničia. V tomto článku sú niektoré veci tendenčne zveličené a niektoré celkom vymyslené.

Po uverejnení tohoto článku pražský biskup TOMÁŠEK protestoval u generálneho predstaveného jezuitov v Ríme, že takéto články sťažujú prácu biskupov v ČSSR a sú na škodu cirkvi. Na základe toho generálny predstavený jezuitov túto okolnosť vytkol HNILICOVI.

Uverejneného interview v časopise QUICK, proti HNILICOVI využila skupina emigrantov NAHÁLKA, TOMKO a spol., ktorá preja-

vuje určitú škodoradosť, že biskup HNILICA sa vo svojej funkcii dopúšťa mnohých chýb. Poukazujú naňho, že nemá patričné vzdelanie, ani inteligenciu, ktorá by bola úmerná s jeho postavením. Vysvätenie HNILICU za biskupa považuje za nerozumný akt.

Pred rokom prišiel z Kanady do Ríma emigrant rím.kat. kňaz dr. Anton BOTEK, ktorý t.č. robí tajomníka HNILICOVI. Po určitom čase bol BOTEK menovaný za pápežského preláta a o jeho menovanie sa pričínil HNILICA. Toto menovanie BOTEKA za pápežského preláta sa veľmi dotklo NAHÁLKU, ktorý si na tento titul sám nárokoval. Od tejto doby sa rozpory medzi HNILICOM a NAHÁLKOM značne vyostřili. NAHÁLKA má obavy, že dr. BOTEK postupom času preberie i jeho funkciu riaditeľa Ústavu Cyrila a Metoda v Ríme.

Počas návštevy biskupa dr. NECSEYA v apríli t.r. vo Vatikáne HNILICA si sťažoval, že denník PRAVDA ho opísal v špatnom svetle a nepravdivo. Sťažoval si, že jeho osobu ako biskupa postavili na rovnú úroveň s pápou MELZEROM.

Keď bol t.r. v ČSSR na návšteve biskup dr. GRUTKA z USA, pred biskupom dr. LAZÍKOM sa o HNILICOVI vyjadril, že on sám nevie akú konkrétne funkciu má na Štátnom sekretariáte, že viackrát sa to pokúšal zistiť a nepodarilo sa mu to. Vie, že HNILICA často cestuje do Mníchova a do iných miest v Európe na rôzne porady. Má vedomosť o tom, že má priamy prístup k pápežovi a požíva jeho dôveru. Poznámene, že HNILICOVÁ činnosť vo Vatikáne je zahalená do tajomstva. V súvislosti s interview v časopise QUICK HNILICA sa vyjadril, že to robil s vedomím Vatikánu a pápeža. Túto zprávu údajne Štátny sekretariát Vatikánu dementoval.

Viera ŠRÁMKOVÁ, manželka emigranta dr. ŠRÁMKU, zamestnaného v SE Mníchov, sa pred spolupracovníkom "JURAN" vyjadrila, že HNILICA ich rodinu pravidelne v Mníchove navštevuje a v NSR udržiava styky i s ďalšími emigrantmi.

Ku HNILICOVI je úkolovaná agentúra, ktorá počas rôznych jednaní cestuje s biskupmi ako doprovod do Ríma a agentúra z iných oddelení, ktorá z rôznych príležitostí cestuje do Talianska.